

**TÁMOGATÁSI KÉRELEMBEN
KIVÁLASZTHATÓ TEVÉKENYSÉGEK
LISTÁJA**

(ld.: kérelem 4. űrlap)

Szakmai előkészítésre vonatkozó támogatási kérelem esetében

Az elkészítendő dokumentációk a Népi Építészeti Program értékfeltáró és -azonosító céljának megvalósulását segítik. Az országos és a helyi védettségű épületekre a Program egységesen értékes épületekként tekint, így az értékmegőrző, megtartó felújításokhoz szükséges dokumentációk vonatkozásában nem differenciál.

A szakmai dokumentációk tartalma és jellege eltérhet az engedélyezési folyamat során alkalmazandó jogszabályokban rögzített elvárásoktól, azonban a hangsúlyozottan egységes érték szemlélettel a Népi Építészeti Program a szakmai döntések megalapozottságát szolgálja minden védettséggel bíró épületre vonatkozóan. Minden szakmai előkészítésnek tartalmaznia kell az építéstörténeti dokumentációt és az értékleltárt, mely dokumentáció az értékazonosítást jelenti, a tervezhető beavatkozások szakmai megalapozottságát biztosítja. Az építészeti felmérés az épület dimenzióit és szerkezeteit pontosan leírja, az állapotokat rögzíti. A szakvélemények a szerkezetek, építészeti részletek, elemek bemutatását szolgálják, értékelik azok állapotát, véleményeket fogalmaznak meg felújításukra vonatkozóan. A szakértők vizsgálataihoz sok esetben a szerkezetek feltárása szükséges. A tervdokumentációk a tervezett felújításokat, a szerkezetek rehabilitációját, a történeti értékek megőrzéssel történő megújítását rögzítik pontos műszaki tartalommal, összehangolva a szakvélemények és az értékmentés szempontjait. A tervdokumentáció elválaszthatatlan részét képezi a tervezett munkákra vonatkozó tervezői költségvetés kiírás.

Műemléki védelem esetén kiválasztható tevékenységek szakmai előkészítésre

- M - Előkészítő dokumentáció - Építéstörténeti dokumentáció és Értékleltár
- M - Előkészítő Dokumentáció - Szondázó Falkutatás
- M - Előkészítő Dokumentáció - Faanyagvédelmi Szakvélemény
- M - Előkészítő dokumentáció - Épületdiagnosztikai szakvélemény
- M - Előkészítő Dokumentáció - Restaurátori Szakvélemény
- M - Előkészítő Dokumentáció - Statikai Szakvélemény
- M - Előkészítő Dokumentáció – Tervdokumentáció*
- M - Előkészítő Dokumentáció - Költségvetés kiírás

Helyi védelem esetén kiválasztható tevékenységek szakmai előkészítésre

- Előkészítő dokumentáció - Építéstörténeti dokumentáció és Értékleltár
- Előkészítő Dokumentáció - Szondázó Falkutatás
- Előkészítő Dokumentáció - Faanyagvédelmi Szakvélemény
- Előkészítő dokumentáció - Épületdiagnosztikai szakvélemény
- Előkészítő Dokumentáció - Restaurátori Szakvélemény
- Előkészítő Dokumentáció - Statikai Szakvélemény
- Előkészítő Dokumentáció – Tervdokumentáció*
- Előkészítő Dokumentáció - Költségvetés kiírás

*a tervdokumentáció a felmérési (állapotrögzítő) és felújítási tervek elkészítésére együttesen vonatkozik

ÁLTALÁNOS ELVEK, ELVÁRÁSOK:

MINDEN ÉPÜLETNÉL SZÜKSÉGES SZAKMAI ANYAGOK (1-5):

1)

A Népi Építészeti Program értékazonosító céljaival összhangban az **építéstörténeti dokumentáció és értékleltár** mind az országos, a helyi védett és a területi védett épületek esetében egységesen a teljes épületre/több épületből álló épületegyüttes esetén a **teljes történeti épületegyüttesre elkészítendő**, „A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról” szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendeletben foglaltak figyelembevételével.

A történeti értékek feltérképezése mellett a meglévő épület szerkezeteinek állapotát is szükséges megismerni, hogy tervezhetőek legyenek a felújítás során szükséges beavatkozások. A szerkezeti (diagnosztikai) vizsgálatok nemcsak országos műemléki védelem alatt álló épületeknél, hanem helyi védelem alatt állóknál is szükségesek.

2)

Az épület/építmény **minden faanyagú szerkezetére** vonatkozóan **faanyagvédelmi szakvélemény** készítése szükséges, pl.:

- tetőszerkezet
- földémszerkezet
- nyílászárók
- fapadló (pl.: hajópadló)
- egyéb faszervezetek (pl.: tornác, oromdeszkázat)

A Népi Építészeti Program keretében támogatott helyszíneken nem elegendő az ún. helyszíni szakértői szemle vagy általános szakértői vélemény. Minden esetben a **részletes szakértői vélemény** elvárt! A részletes szakértői vélemény elemenkénti szemrevételezéses és roncsolásos vizsgálat alapján készül. Számos esetben a takart szerkezetek legalább kritikus helyeken történő feltárása szükséges a vizsgálat elvégzéséhez (p.: földémszakasz 1 m-es sávban). A helyszíni vizsgálatok és ezek értékelése nyomán a szakvélemény szöveges munkarészekből, táblázatos összefoglalásból, rajz- és fotómellékletből áll.

Egzakt módon összefoglalja az állapotokat és a szükséges beavatkozásokat, ezzel segítve az építész tervezőt egy alapos felújítási terv elkészítésében.

3)

Az épület szerkezeteinek állapotát szintén elengedhetetlen megismerni, erre szolgál a **statikai szakvélemény**. A szakértő részletesen ismerteti az épület szerkezeteinek méretét, anyagát és állapotát. Feltérképezi a károsodott elemeket, helyeket, vizsgálja a kiváltó okot és beavatkozási javaslatot fogalmaz meg a kritikus, esetleg veszélyes állapotú épületelemekkel kapcsolatosan. Fontos, hogy régi szerkezetekben, épületekben jártas szakértő kerüljön bevonásra, hiszen védett épületek lévén a Program célja az eredeti történeti szerkezetek megtartása. Nem szabad ezen épületeknél csak a mai épületek tervezésénél alkalmazandó előírások szerint kalkulálni (pl. Eurocode), ismerni kell a történeti szerkezetek értékeit, működését.

Ebben az esetben is, amennyiben indokolt, feltárásokkal szükséges pontos ismereteket szerezni a rejtett szerkezetek állapotáról, méretéről a beavatkozások megfelelő tervezéséhez (pl. alapfeltárás, takart fedélszék feltárása). Természetesen ott, ahol szerkezeti probléma nem

mutatkozik és a felújítási munkák nem érintik az alapozást (pl.: vízmentesítés), nem ajánlott a talaj megbolygatása, szükségtelen alapfeltárás!

A statikai szakvélemény minden esetben hívja fel a figyelmet az aggályos állapotú, stabilitású szerkezetre, az azok helyreállításakor szükséges beavatkozások, előkészületek elvégzésére (pl. dúcolás szükségessége, egymást követő munkafolyamatok).

4)

A **tervdokumentáció minimálisan elvárt tartalma**: felmérési tervek állapot rögzítéssel, felújítási tervek a tervezett beavatkozások részletes és pontos ismertetésével, műszaki leírás, szükség szerint részletrajz

A felújítási tervek térjenek ki a tervezett beavatkozások technológiai sorrendjére, különös figyelemmel a bizonytalan stabilitású szerkezeteknél a kivitelezés során betartandó szempontokra, a beavatkozást megelőző intézkedésekre.

5)

Minden esetben **szükséges** szakmai előkészítés során a tervdokumentációhoz tartozóan **tételes tervezői költségvetés kiírás** készítése, mely rögzíti a tervek mellett a tervezett beavatkozások műszaki adatait (anyag, mennyiség). Olyan részletezettséggel szükséges ennek elkészülni, hogy kellő alapot biztosítson a kivitelezők megkereséséhez, árajánlatok bekéréséhez.

TOVÁBBI SZÜKSÉGES SZAKMAI ANYAGOK (ÉPÜLETENKÉNT ELTÉRŐ LEHET):

A történeti értékfeltáráshoz tartozóan szükség lehet további vizsgálatokra, szakértők bevonására. a jelenleg nem látható, de sejthető, esetleg archív fotókon látható korábbi kialakítás tisztázására, építészeti részletek feltáráására.

A **Szondázó falkutatás** abban az esetben indokolt, amennyiben tisztázni szükséges az épületen történt átalakításokat vagy egy korábbi nyílásrendszer rekonstrukciója készülne. Ebben az esetben roncsolásos vizsgálatokkal a szakértő kutatóablakokat nyit

Indokolt lehet restaurátor bevonása, aki **restaurátori szakvéleményben** rögzíti az általa elvégzett kutatások eredményét és helyreállítási javaslatot fogalmaz meg. Restaurátor vizsgálhat díszítőfestést, (festőrestaurátor); faragott díszes nyílászárót (farestaurátor); homlokzati díszeket és színeket (festőrestaurátor), kőanyagú szerkezeteket (kőrestaurátor), vagy akár fémanyagú szerkezeteket – pl. kovácsoltvas rács, eredeti zárszerkezet (fémrestaurátor), illetve kerámia építészeti elemeket (szilikát restaurátor).

Épületdiagnosztikai szakvéleményként választható ki az épület vizesedési problémáinak tisztázására szolgáló szakértői anyag.

A faldiagnosztikai szakvélemény dokumentálja a falazat anyagát, nedvességi állapotát és a szerkezetben a nedvesség által okozott károsodás helyét, mértékét és típusait. Rögzíti a mérések módszerét, eredményeit, majd azok alapján összefoglaló értékelést fogalmaz meg, javaslatot ad a szerkezetek védelmének megoldására, fényképes és rajzi mellékleteken, illetve táblázatos formában egyértelműen megjelenítve a károsodásokat, mérések, szükséges beavatkozások helyét.

Költségterv MINTA

Összesítő táblázat

TLA/NEPI2023/.....							
Cím, hrsz							
Projekt megnevezése							
MUNKANEMEK				nettó	ÁFA	bruttó	
Építéstörténeti dokumentáció és értékleltár						....	Ft
Szondázó falkutatás						....	Ft
Restaurátori szakvélemény						....	Ft
Faanyagvédelmi szakvélemény						....	Ft
Statikai szakvélemény						....	Ft
Épületdiagnosztikai szakvélemény						....	Ft
Tervdokumentáció						....	Ft
	építészeti felmérés		....			Ft	
	építész felújítási terv		....			Ft	
	opcionálisan:						
		szakági tervek	....			Ft	
		geodézia	....			Ft	
		stb.					
Tervezői költségvetés kiírás (tételes)						....	Ft
ÖSSZESÍTÉS							
összesen projektköltség:						....	Ft
támogatás (80%)						....	Ft
saját forrás (20%)						....	Ft